

עפ"ג 58852/11 - שלמה לוגסי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עפ"ג
23 58852-11-21
פברואר 2022

לפני כב' סגן הנשיאה, כב' השופט אליהו ביתן - אב"ד
כב' השופט יובל ליבדרו
כב' השופט איתי ברסלר-גונן
המערער:
שלמה לוגסי
נגד
המשיבה:
מדינת ישראל

מהות הערעור: ערעור על גזר דינו של בית המשפט השלום בבאר שבע (כב' השופט רון סולקין), במסגרת ת"פ 34960-10-19 מיום 10.10.2021.

נוכחים:

המערער בהיוועדות חזותית

ב"כ המערער, עו"ד עמית דויטשר

ב"כ המשיבה, עו"ד מירי ויינטשין

פסק דין

המערער הורשע על יסוד הודאתו, בעבירות של אחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית; שימוש בכוח או באיומים כדי למנוע או להכשיל מעצר חוקי; ושיבוש מהלכי משפט.

כתב האישום שהמערער הודה בעובדותיו מתאר, שביום 07.10.19 בסמוך לשעה 12:00, המערער החזיק בסם מסוכן מסוג הרואין במשקל של 68.3 גרם הרואין, מוסתר מתחת למשטח דשא סינתטי בחצר הצמודה לביתו ומשמשת אותו, ובנוסף החזיק על גופו הרואין במשקל 4.6 גרם והחזיק בדירתו משקל. במהלך החיפוש המשטרתי, אחד השוטרים הבחין במערער וביקש לעצור אותו, והמערער ניסה להימלט ממנו והשליך את הסם שהחזיק על גופו. בהמשך, בעת שהשוטרים ערכו חיפוש בדירת המערער, המערער נמלט מהמקום והסתתר בבניין סמוך וכשהשוטרים הגיעו אליו וניסו לעצרו הוא השתולל והניף את ידיו, ופגע בשוטר באופן שגרם לו שפשופים שטחיים סביב מרפק היד, והשוטר נזקק לטיפול רפואי.

במהלך המשפט, בית המשפט אפשר למערער להשתלב בקהילה טיפולית לצורך גמילה מסמים ולצורך כך הדיונים נדחו מפעם לפעם. בסופו של דבר המערער לא השלים את הטיפול, עזב את הקהילה הטיפולית, לא התייצב לדיוני בית המשפט, וניתק קשר עם סנגורו, וההליכים נגדו הותלו. כעבור תקופה מסוימת המערער אותר ונעצר ומשפטו התחדש.

בהמשך, הנאשם הודה בעובדות כתב אישום נוסף, שהוגש נגדו בת"פ 70077-03-19, והורשע על פי הודאתו בעבירות של קשירת קשר לפשע; הסגת גבול במטרה לעבור עבירה; וניסיון התפרצות לבית מגורים במטרה לבצע עבירה.

על פי עובדות כתב האישום, בתאריך 27.09.18 או בסמוך לכך, המערער קשר קשר עם אחר, שהועמד לדין יחד אתו, להתפרץ לפנימיית "בית מזור" בערד (להלן: "המבנה") כדי לבצע גניבה. ובמסגרת הקשר, הם הגיעו למבנה, טיפסו מעל הגדר ההיקפית ונכנסו לחצר. ואחר כך עקרו את סורג החלון באחד המשרדים במקום בניסיון להתפרץ למבנה. עובדת המקום הבחינה בהם והם נמלטו.

התביעה טענה שמתחם העונש ההולם בתיק הסמים נע בין 4 ל- 6 שנות מאסר בפועל ומתחם העונש ההולם בתיק שצורף נע בין 8 ל- 15 חודשי מאסר, וביקשה להטיל על המערער בכל אחד מהתיקים עונש מאסר ברף העליון של המתחמים שנטענו, לצד ענישה נלווית.

ההגנה טענה, שמתחם העונש ההולם בתיק הסמים נע בין 15 ל- 24 חודשי מאסר בפועל, ומתחם העונש ההולם בתיק שצורף נע בין 6 ל- 10 חודשי מאסר בפועל. וביקשה לחפוף את תקופות המאסר שיושטו על המערער.

בית המשפט התייחס לעבירות שהמערער ביצע, לנסיבותיהן, לפגיעות הנגרמות לציבור בעטיון, ולמדיניות הענישה הנוהגת לגביהן, וקבע שמתחם העונש ההולם בתיק הסמים נע בין 36 ל- 60 חודשי מאסר בפועל, ומתחם העונש ההולם בתיק שצורף נע בין 7 ל- 14 חודשי מאסר בפועל. בקביעת העונש ההולם הוא התייחס לגילו של המערער - 59; לעברו הפלילי ולעובדה שהוא נשא מאסרים רבים; ולעובדה שהמערער לא ניצל את ההזדמנות שניתנה לו להשתלב בהליך טיפולי. וזקף לזכות המערער את הודאתו בשני התיקים. ובסופם של דברים הטיל על המערער 45 חודשי מאסר בפועל בתיק הסמים ו- 10 חודשי מאסר בפועל בתיק שצורף, וקבע שהמערער ישא 5 חודשים מתקופת המאסר שנקבעה לו בתיק שצורף בחופף למאסר שנקבע לו בתיק הסמים, ובסה"כ 50 חודשי מאסר בפועל. וכן הטיל על המערער מאסרים על תנאי - 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר, שלא יעבור עבירה מסוג פשע בניגוד לפקודת הסמים או בניגוד לחוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסכנים; 3 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר, שלא יעבור עבירה מסוג פשע בניגוד לפקודת הסמים או בניגוד לחוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסכנים; 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר, שלא יעבור עבירה מסוג פשע, הכלולה בפרק י"א בחוק העונשין; 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר, שלא יעבור עבירה מסוג עוון, הכלולה בפרק י"א בחוק העונשין; קנס בסך 10,000 ₪ או 90 ימי מאסר תמורתו; פסילה בפועל מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לרכב מנועי למשך 36 חודשים; שנת פסילה על תנאי מלקבל ומלהחזיק רישיון נהיגה לרכב מנועי למשך 3 שנים מסיום הפסילה בפועל.

מכאן הערער.

המערער טוען כי עונש המאסר שהוטל עליו איננו עומד בהלימה למעשים בהם הורשע והוא בלתי מידתי. לטענתו, סדר הגודל של עונש המאסר שהוטל על המערער מתאים לעבירות סמים חמורות יותר ולכמויות סמים גדולות יותר. עונש המאסר על תנאי שנקבעו, ארוכים יתר על המידה. הקנס והפסילה שנקבעו גבוהים מהראוי, וכך גם המאסר חלף

הקנס. וטוען שהמערער משולב בהליך טיפולי בבית הכלא ומתמיד בו. ומבקש להקל בעונשו של המערער בכל מרכיביו.

ב"כ המשיבה טענה שכלל רכיבי הענישה שהוטלו על המערער הולמים, בכפוף לתיקון תקופת המאסר המותנה ותקופת הפסילה המותנית. ושהם עולים בקנה אחד עם הפסיקה הנוהגת. וביקשה לדחות את הערעור.

קראנו את כלל החומרים שהוצגו לפנינו ושמענו את טיעוני הצדדים והחלטנו לדחות את הערעור על רכיב המאסר בפועל ולהתערב בחלק מרכיבי הענישה הנלווים.

ההרואין הוא מהסמים הקשים והממכרים ביותר, והשפעותיו על הגוף ועל הנפש משמעותיות. תופעות הלוואי של השימוש בו, חמורות. הוא מדכא תחושות כאב, עלול לגרום לירידה בלחץ דם, לאיבוד הכרה ודיכוי נשימתי עד כדי מוות. השימוש בו לאורך זמן מפתח עמידות המאלצת את המשתמש להגדיל את כמות צריכת הסם כדי להרגיש את השפעתו. למכורים לסם, מחסור בסם לתקופה של מספר שעות עד יממה יגרום למצוקה גופנית ולתופעות גמילה, המתבטאות בכאבים עזים, הרגשה רעה, קצב לב מהיר, עלייה בלחץ דם, מצב רוח ירוד, חרדה מוגברת, תוקפנות ונדודי שינה. ומנת יתר ממנו עלולה להביא לפגיעה חמורה במערכת העצבים, ולמוות.

סדר היום של המכורים לסם מתנהל סביב השגת הסם וצריכתו וחוזר חלילה. ומצב דברים זה מקשה על קיום אורח חיים יציב ומוביל לביצוע עבירות הפוגעות בציבור לשם השגת כסף למימון רכישת הסמים. וברבות הזמן אנשים אלה הופכים לשבר כלי, חיים חיי סבל, ונופלים למעמסה על סביבתם ועל החברה.

הפגיעות, הישירות והעקיפות, הנגרמות למשתמשים בסמים הקשים, למשפחותיהם, לסביבתם הקרובה, לקהילה בה הם חיים, ולחברה בכללה, הן העומדות בבסיס ההתייחסות הרצינית והמחמירה של החברה לתופעה זו, הבאה לביטוי בעונש החמור הקבוע לעבירות הסמים הקשות, ובהן עבירת החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, העומד על 20 שנות מאסר.

סם הוא מוצר יקר מאוד. מטבע הדברים החזקתו בכמות מסחרית שלא לצריכה עצמית, נועדה לסחור בו. ואכן, עבירת החזקת סם שלא לצריכה עצמית נתפסת כעבירה קרובה לעבירת הסחר בסם מסוכן.

"בית משפט זה הדגיש לא אחת את חומרתן של עבירות הסמים, וקבע כי יש צורך בהטלת ענישה מחמירה ומרתיעה על מבצעה, אשר תתמוך במאבק למיגורן (ראו למשל ע"פ 8283/17 עבאסי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 12 (10.6.2018)). בפרט, נקבע כי:

"אין מנוס מהכבדת היד על המחזיקים סמים שלא לצריכה עצמית, שכל בר דעת מבין כי נועדו לצריכת הזולת, קרי, להוספת שמן על מדורת הסמים אשר להבותיה אופפות רבים וטובים, או רבים שהיו טובים. עבירה זו היא תאומתה הסטטוטורית של עבירת הסחר בסמים, אלא שלא ניתן להוכיח לגביה את הסחר עצמו, ונקבע לשתיהן עונש זהה, עונש מירבי של עשרים שנות מאסר וקנס פי עשרים וחמישה מזה הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, העומד כיום על 202,000 ש"ח [...] יידעו המעורבים בסמים שלא לצריכה עצמית, כי יד המשפט תכבד עליהם" (ע"פ 1345/08 איסטרוב נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה כ"ג (18.5.2009)) - ע"פ 8048-19 שמעון פיצ'חדזה נ' מדינת ישראל (04.06.20).

נסיבות המקרה - החזקת סם בכמות משמעותית במקום מסתור - זולה, לצד החזקת כמות קטנה של סם על הגוף, באופן זמין, ולצד החזקת משקל, מלמדות על הקשר הדברים ועל מטרת החזקת הסם.

מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות הסמים החמורות המבוצעות בסמים קשים, הינה של חומרה מובהקת.

הלכה למעשה בתי המשפט מטילים עונשי מאסר הנעים בין 3 ל- 5 שנים על החזקת סם מסוג הרואין או קוקאין במשקל של עשרות גרם.

בע"פ 8820/14 **זוהר שחר נ' מדינת ישראל** (17.05.2015) בית המשפט העליון ציין מפורשות, לאחר סקירת פסיקה רלוונטית, כי **רמת הענישה שנקבעה בפסיקה כשמדובר בהחזקת סם מסוג הרואין או קוקאין, שלא לצריכה עצמית, בכמות של עשרות גרמים, נעה בין 3 ל-5 שנות מאסר. ואישר עונש של 3 שנות מאסר על החזקת 112 גרם קוקאין ו- 3.7 גרם חשיש.**

וכך גם בע"פ 482/20 **כסאב מטר נ' מדינת ישראל** (04.06.2020) המערער נדון ל- 4 שנות מאסר בפועל על החזקת **65 גרם הרואין**, ו- 5 משקלים דיגיטליים, ואיום על אחד השוטרים שלקח חלק בחיפוש שבו נמצאו הסמים. בית המשפט העליון הקל בעונשו והעמידו על **3.5 שנות מאסר בעקבות פגם שנפל בחיפוש המשטרה ונסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה.**

בע"פ 6277/14 **אברהם משלטי נ' מדינת ישראל** (02.02.2015) נגזרו על המערער 5 שנות מאסר בפועל (כולל הפעלת שנת מאסר על תנאי) על החזקת **קוקאין במשקל של 51 גרם**, וכן חומר נוסף שאינו סם מסוכן במשקל של 10 גרם, לצד שקיות ומשקל אלקטרוני. **והערעור על חומרת העונש נדחה.**

בע"פ 810/11 **רועי שודגור בורגור נ' מדינת ישראל** (30.05.2011) בית המשפט העליון דחה את ערעורו של נאשם שהורשע בעבירה של החזקת סם מסוכן מסוג **הרואין במשקל של 59 גרם** שלא לצריכה עצמית והותיר על כנו עונש של **36 חודשי מאסר בפועל.**

בע"פ 4381/05 **פאיז אבו זקיקה נ' מדינת ישראל** (12.07.2006) בית המשפט דחה את ערעורו של נאשם ללא עבר פלילי שהורשע בעבירה של החזקת סם מסוכן מסוג **הרואין במשקל של 100 גרם** שלא לצריכה עצמית והותיר על כנו עונש של **48 חודשי מאסר בפועל.**

בע"פ 7507/12 **תרא טאעון נ' מדינת ישראל** (16.10.2013) המערער החזיק **הרואין במשקל 93 גרם** ונדון ל- **48 חודשי מאסר בפועל** והופעל במצטבר מאסר על תנאי של שבעה חודשים. **הערעור על חומרת העונש נדחה.**

בע"פ 4938/00 **כרים זידאן נ' מדינת ישראל** (07.06.2001), בית המשפט העליון דחה ערעור על חומרת העונש, של

נאשם צעיר, בעל עבר נקי - **4 שנות מאסר בפועל**, על **החזקת 52 גרם הרואין** ומאזניים אלקטרוניים לשקילת סם.

בע"פ 1594/96 **סלאח אלדין בן חאלד עקול** נ' **מדינת ישראל**, (02.04.1997) בית המשפט העליון דחה ערעור על חומרת העונש שהוטל על המערער - **5 שנות מאסר בפועל**, על **החזקת 18 גרם הרואין**.

ובע"פ 6839/97 **מרדכי עזרן** נ' **מדינת ישראל**, (28.04.1998) נדחה ערעור על חומרת העונש שהושת על המערער - **4 שנות מאסר בפועל**, על **החזקת 72 גרם הרואין** ומאזניים לשקילת הסם.

מטבע הדברים ניתן למצוא פסקי דין שהטילו עונשים קלים יותר, שהושפעו מנסיבות המעשה או העושה, כמו במקרים אליהם הפנה ב"כ המערער. יצוין שגם במקרים אלה בתי המשפט מדגישים את חומרת העבירה. ומכל מקום הם אינם משקפים את הקו המרכזי של הענישה הנוהגת.

המערער איננו בחור צעיר שטרם גיבש את דרכו בחיים, המסתבך בעבירה מזדמנת, אלא אדם בוגר, בן 59, שמזה כארבעים שנה חוזר ומבצע עבירות חמורות ובהן עבירות סמים, רכוש, ו אלימות. ובמהלך השנים הוא נדון לעונשי מאסר משמעותיים, שתקופתם הכוללת הינה של למעלה מ- 15 שנים.

במקרה זה, בית המשפט נתן למערער הזדמנות פז להשתלב בקהילה טיפולית אולם המערער לא ניצל אותה, עזב את המסגרת כעבור כחודש וחצי, התחמק מהתייצבות למשפטו וניתק קשר עם סנגורו עד שבית המשפט נאלץ להתלות את ההליכים נגדו. רק כעבור תקופת של כחמשה חודשים המשטרה הצליחה לשים עליו את ידה.

התמונה המצטיירת מהתנהלות המערער לאורך השנים הינה אפוא של אדם שבחר בדרך העבריינית, ובמיוחד בעיסוק בסמים, כדרך חיים. שאפשרות שיקומו כלל איננה עומדת על הפרק. (ראה והשווה ע"פ 211/09 **שמעון אזולאי** נ' **מדינת ישראל** (22.06.2010), בו המערער, אדם כבן 50 בעל עבר פלילי מכביד בתחום הסמים, נדון ל- 5 שנות מאסר בפועל על החזקת 176 גרם הרואין).

בסופו של דבר על העונש המוטל לעמוד בהלימה לחומרת העבירות בנסיבותיהן ולמידת אשמו של הנאשם. כאן, המערער הורשע בעבירת סמים חמורה, שנלוו לה עבירות נוספות של שיבוש מהלכי משפט, ושימוש בכח או באיומים כדי להכשיל מעצר חוקי. ובנוסף הורשע גם בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, הסגת גבול פלילית וניסיון התפרצות במטרה לבצע עבירה. ומידת אשמו בכל אחת מהעבירות גבוהה. וגילו ועברו הפלילי ניצבים לחובתו מבחינת הצורך בהרתעתו מחזרה על ביצוע עבירות דומות.

נוכח חומרת מעשי המערער ובהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, המשפיעים על קביעת העונש, עונשי המאסר שהוטלו על המערער הולמים ומידתיים ואיננו רואים הצדקה להתערב בהם.

יש ממש בטענת הסנגור בענין אורך תקופת המאסרים המותנים, גובה הקנס ותקופת המאסר שנקבעה תחתיו, ותקופות

פסילת רישיון הנהיגה, שנקבעו בגזר דינו של בית המשפט קמא.

אנו מוצאים לנכון להעיר על כך שבית המשפט קמא כלל בגדר שיקוליו בענין גובה הקנס את העובדה שבמהלך המשפט המערער לא התייצב לדיונים והמשטרה נאלצה לחפש אחריו, והדבר היה כרוך בהוצאות. הוצאות המדינה על ניהול משפטים פלייליים ובכלל זה הוצאות המשטרה על חקירת הפרשה, איתור עדים וחשודים וכל כיוצא בזה, אינן רלוונטיות לקביעת גובה הקנס. קנס, ככל רכיב ענישה אחר, מוטל על מעשה העבירה של הנאשם בנסיבותיו ואיננו בא לפצות על הוצאות.

אשר לפסילה. סעיף 37 א' בפקודת הסמים, מסמין את בית המשפט להטיל על מי שהורשע בעבירה לפי פקודת הסמים גם פסילת רישיון נהיגה שכלל לא תעלה על תקופה של 5 שנים. כך שאין חולק על עצם סמכותו של בית המשפט להטיל על המערער פסילה. השאלה היא של מידה. במקרה זה, בהתחשב בעבירת הסמים בה המערער הורשע - שאינה עבירה של שימוש בסם או החזקה בו לצריכה עצמית, ובהתחשב בכך שביצוע העבירה לא היה כרוך בנהיגה, וכן בהתחשב בתקופת המאסר בפועל שהוטלה על המערער ובחשיבות רישיון הנהיגה לקיום שגרת חיים נורמטיבית, נראה לנו שיש מקום להתערב בצורה משמעותית באורך תקופת הפסילה.

כך גם מצאנו לנכון להתערב בתקופת המאסר חלף הקנס שנקבעה למערער, שהיא בלתי מידתית.

סוף דבר, הערעור על רכיב המאסר בפועל, נדחה. המאסרים על תנאי שנקבעו בגזר דינו של בית המשפט קמא יבוטלו ותחתם יבואו המאסרים על תנאי הבאים - 9 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום השחרור מהמאסר, שלא יעבור עבירת פשע לפי פקודת הסמים או לפי חוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסכנים. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום השחרור מהמאסר, שלא יעבור עבירת התפרצות מכל סוג המסווגת כפשע. ו- 3 חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים שלא יעבור עבירת סמים או עבירת רכוש מסוג עוון.

תקופת הפסילה בפועל תעמוד על שנה אחת מיום השחרור מהמאסר. תקופת הפסילה על תנאי תהיה 6 חודשים למשך שנה מיום שחרור המערער מהמאסר. והקנס יעמוד על סך של 5,000 ₪ או 20 ימי מאסר תחתיו. כל יתר הוראות גזר הדין של בית המשפט קמא יעמדו בעינם.

ניתן והודע היום כ"ב אדר א'
תשפ"ב, 23/02/2022 במעמד
הנוכחים.

איתי ברסלר-גונן, שופט

יובל ליבדרו, שופט

אליהו ביתן, שופט, סגן הנשיאה